

(32) ව්‍යාපාර අධ්‍යයනය

ප්‍රශ්න පත්‍ර ව්‍යුහය

I පත්‍රය :- කාලය : පැය 02 යි.
 බහුවරණ ප්‍රශ්න 30ක් හා කෙටි පිළිතුරු සැපයීමේ ප්‍රශ්න 20කි. ප්‍රශ්න සියල්ලට ම පිළිතුරු සැපයිය යුතු ය. එක් ප්‍රශ්නයකට ලකුණු 02 බැගින් මුළු ලකුණු 100කි.

II පත්‍රය :- කාලය : පැය 03 යි. (ඊට අමතරව කියවීම් කාලය මිනිත්තු 10යි.)
 මෙම ප්‍රශ්න පත්‍රය කොටස් දෙකකින් සමන්විත වේ.
 I කොටස - ව්‍යුහගත රචනා වර්ගයේ ප්‍රශ්න හතරකි.
 II කොටස - ව්‍යුහගත රචනා වර්ගයේ ප්‍රශ්න හතරකි.

එක් කොටසකින් අවම වශයෙන් ප්‍රශ්න දෙක බැගින්වත් තෝරාගෙන ප්‍රශ්න පහකට පිළිතුරු සැපයිය යුතු ය. එක් ප්‍රශ්නයකට ලකුණු 20 බැගින් මුළු ලකුණු 100කි.

අවසාන ලකුණ ගණනය කිරීම : I පත්‍රය = 100
 II පත්‍රය = 100
 අවසාන ලකුණ = 200 ÷ 2 = 100

I පත්‍රය

සැලකිය යුතුයි :

- * සියලු ම ප්‍රශ්නවලට පිළිතුරු මෙම ප්‍රශ්න පත්‍රයේ ම සපයන්න.
- * සෑම ප්‍රශ්නයකට ම ලකුණු දෙක බැගින් හිමි වේ.

* ප්‍රශ්න අංක 1 සිට 30 තෙක් වූ ප්‍රශ්නවලට නිවැරදි පිළිතුර තෝරා, එහි අංකය ප්‍රශ්නය ඉදිරියෙන් ඇති තිත් ඉර මත ලියන්න.

1. පහත සඳහන් නිදසුන් අතුරින් අවශ්‍යතා පමණක් දැක්වෙන පිළිතුර තෝරන්න.
  - (1) අධ්‍යාපනය, වින්දනය, සෞඛ්‍යය, දුරකථනය, සන්නිවේදනය
  - (2) අධ්‍යාපනය, ප්‍රවාහනය, රෝහල, සන්නිවේදනය, ආරක්ෂාව
  - (3) වින්දනය, ප්‍රවාහනය, රක්ෂණය, අධ්‍යාපනය, සන්නිවේදනය
  - (4) විදුලිය, අධ්‍යාපනය, සෞඛ්‍යය, සන්නිවේදනය, ප්‍රවාහනය
  - (5) වින්දනය, අධ්‍යාපනය, ප්‍රවාහනය, සෞඛ්‍යය, සන්නිවේදනය (.....)

2. වාසනා, මැණික් ගැටීමේ හා මැණික් ගල් ඔප මට්ටම් කර ආහරණ නිපදවීමේ ව්‍යාපාරයක් පවත්වා ගෙන යයි. මෙහි අන්තර් ව්‍යාපාර සම්බන්ධය වන්නේ,
  - (1) කාර්මික නිෂ්පාදනය හා සේවා ලෙස ය.
  - (2) කෘෂිකාර්මික නිෂ්පාදනය හා කාර්මික නිෂ්පාදනය ලෙස ය.
  - (3) ප්‍රාථමික නිෂ්පාදනය හා තෘතීයික නිෂ්පාදනය ලෙස ය.
  - (4) ද්විතීක නිෂ්පාදනය හා තෘතීයික නිෂ්පාදනය ලෙස ය.
  - (5) ප්‍රාථමික නිෂ්පාදනය හා ද්විතීක නිෂ්පාදනය ලෙස ය. (.....)

3. පහත සඳහන් වන්නේ සිද්ධි කිහිපයකි.
  - A - අමායා තම ගෙවත්තේ වචන ඵලවඵ දිනපතා පරිභෝජනයට ගනියි.
  - B - නිසල් තම මෝටර් රථය මිතුරෙකු වූ මාධවට විකුණුවේ ය.
  - C - විලාසිනී ඉවතලන රෙදි කැබලි යොදා පාපිසි නිපදවා විකුණයි.
  - D - ආනයනය කරන ලද වියළි ආහාර ප්‍රතීන් විසින් නැවත පැකට් කර ලේබල් අලවා සහනදායී මිලට අලෙවි කරයි.

ඉහත සිද්ධි අතුරින් ව්‍යාපාර ගති ලක්ෂණ පිළිබිඹු වන සිද්ධි පමණක් ඇතුළත් වරණය තෝරන්න.
 (1) A හා B   (2) A හා C   (3) B හා C   (4) B හා D   (5) C හා D
 (.....)

4. ව්‍යාපාරවල සමාජයීය වගකීම් හා ආචාරධර්ම සඳහා නිදසුන් කිහිපයක් පහත දැක්වේ.

- A - සේවකයින්ට වෘත්තීමය ආරක්‍ෂාව ලබාදීම
- B - අයිතිකරුවන්ට සාධාරණ ඉපැයීමක් ලබාදීම
- C - පාරිභෝගිකයින්ට සත්‍ය දෑ පමණක් සන්නිවේදනය කිරීම
- D - වෙනත් පාර්ශවයන්ට හානි නොවන ලෙස කටයුතු කිරීම
- E - වෙනත් ව්‍යාපාර සමග සාධාරණව හා අවංකව තරග කිරීම

ඉහත සඳහන් ඒවායින් ව්‍යාපාර ආචාරධර්ම සඳහා නිදසුන් වන්නේ,

- (1) A, B හා C පමණි. (2) A, C හා D පමණි.
- (3) B, C හා D පමණි. (4) B, D හා E පමණි.
- (5) C, D හා E පමණි. (.....)

5. සාර්ව පරිසර බලවේග කිහිපයක් X තීරුවේ ද ඒවා සම්බන්ධ නිදසුන් කිහිපයක් Y තීරුවේ ද දැක්වේ.

X	Y
(i) ආර්ථික පරිසරය	A - අන්තර්ජාලය මගින් සැපයෙන සේවා පුළුල් ලෙස වර්ධනය වීම
(ii) ප්‍රජා පරිසරය	B - ලෝකයේ රටවල් සමස්තයක් වශයෙන් තිරසර (Sustainable) සංවර්ධනයට යොමු වීම
(iii) තාක්ෂණික පරිසරය	C - වයස අවුරුදු 60ට වැඩි ජනගහන ප්‍රතිශතය ඉතා ඉහළ මට්ටමක පැවතීම
(iv) සමාජයීය හා සංස්කෘතික පරිසරය	D - පසුගිය මාස 03 තුළ භාණ්ඩ හා සේවාවන්හි සාමාන්‍ය මිල මට්ටම අඛණ්ඩව ඉහළ යාම
(v) ගෝලීය පරිසරය	E - සිංහල හා හින්දු අලුත් අවුරුදු උත්සවය උත්කර්ෂවත් අයුරින් සැමරීමට උනන්දු වීම

X තීරුවේ දැක්වෙන සාර්ව පරිසර බලවේග හා Y තීරුවේ නිදසුන් නිවැරදි ව අනුපිළිවෙලින් ගළපා ඇති පිළිතුර තෝරන්න.

- (1) A, C, D, E, B (2) B, C, A, E, D
- (3) D, C, A, B, E (4) D, C, A, E, B
- (5) D, C, B, E, A (.....)

6. රජයේ බදු ආදායම් වර්ග හා ඒවාට අදාළ නිදසුන් පහත දැක්වේ.

බදු වර්ගය	නිදසුන
A - ආදායම් බදු	- සමාගම් බදු, උපයන විට ගෙවීම් බදු
B - නිෂ්පාදන බදු	- දුම්කොළ නිෂ්පාදන බදු, සුරා බදු
C - එකතු කළ අගය මත බදු	- විදුලි සංදේශ බදු, තොග හා සිල්ලර වෙළෙඳාම මත අයකරන බදු
D - ආනයන මත බදු	- ආනයනවලට එකතු කළ අගය මත බදු, වරාය හා ගුවන් තොටුපල සංවර්ධන බදු

බදු වර්ගය සහ ඊට අදාළ නිදසුන් නිවැරදිව සඳහන් කර ඇත්තේ,

- (1) A හා B හි ය. (2) A හා C හි ය.
- (3) B හා C හි ය. (4) C හා D හි ය.
- (5) C හා E හි ය. (.....)

7. සුළු හා මධ්‍ය පරිමාණ ව්‍යාපාරිකයින් වෙනුවෙන් පැවැත් වූ වැඩමුළුවක දී එම ව්‍යාපාර සඳහා මූල්‍ය පහසුකම් සම්පාදනය කර ගැනීමට දැනට ක්‍රියාත්මක පහත ණය යෝජනා ක්‍රම ත්‍රිත්වයක් හා එම ණය යෝජනාවලට අනුග්‍රාහකත්වය දක්වන ආයතන 3ක් පිළිබඳ ව දේශකවරයා විසින් කරුණු අනාවරණය කරන ලදී.

ණය යෝජනා ක්‍රමය

අනුග්‍රාහකත්වය දක්වන ආයතනය

(i) සහන්සා	A - අන්තර්ජාතික සහයෝගීතාව සඳහා වූ ජපාන බැංකුව
(ii) සුවන	B - ආසියානු සංවර්ධන බැංකුව
(iii) සණස ණය ව්‍යාපෘතිය	C - ජාතික සංවර්ධන භාරකාර අරමුදල

මෙම ණය යෝජනා ක්‍රම සඳහා මූල්‍ය අනුග්‍රාහකත්වය දක්වන ආයතන අනුපිළිවෙළින් නිවැරදි ව දැක්වෙන පිළිතුර තෝරන්න.

(1) A, B හා C	(2) C, A හා B
(3) B, C හා A	(4) B, A හා C
(5) C, B හා A	(.....)

8. ව්‍යාපාර සංවිධාන වර්ගය හා එහි ලක්ෂණ නිවැරදි ව දැක්වෙන ප්‍රකාශය තෝරන්න.

- (1) පුද්ගලික අංශයට අයත්, වගකීම සීමිත, නීතිමය පුද්ගලභාවයක් නොමැති හා ලාභ ඉපයීම අරමුණ කර නොගත් ව්‍යාපාර සංවිධාන වර්ගය සංස්ථාපිත සමාගම් වේ.
- (2) පොදු අංශයට අයත්, වගකීම සීමිත, නීතිමය පුද්ගලභාවයක් නොමැති හා ලාභ ඉපයීම අරමුණ කරගත් ව්‍යාපාර සංවිධාන වර්ගය වන්නේ රාජ්‍ය සංස්ථා ය.
- (3) පුද්ගලික අංශයට අයත්, වගකීම අසීමිත, නීතිමය පුද්ගලභාවයක් නොමැති හා එක් අයෙකුට ආරම්භ කළ නොහැකි ව්‍යාපාර සංවිධාන වර්ගය හවුල් ව්‍යාපාර වේ.
- (4) පොදු අංශයට අයත්, වගකීම සීමිත, නීතිමය පුද්ගලභාවය හිමි හා අවම සාමාජික සංඛ්‍යාව දහයක් විය යුතු ව්‍යාපාර සංවිධාන වර්ගය සමූපකාර ව්‍යාපාර වේ.
- (5) පොදු අංශයට අයත්, වගකීම අසීමිත, නීතිමය පුද්ගලභාවය හිමි හා ලාභ අරමුණු කර නොගත් ව්‍යාපාර සංවිධාන වර්ගය රාජ්‍ය දෙපාර්තමේන්තු වේ. (.....)

9. පාරිභෝගික ආරක්ෂණ කටයුතුවලට සම්බන්ධ වන ආයතන පමණක් ඇතුළත් වරණය තෝරන්න.

- (1) ශ්‍රී ලංකා ප්‍රමිති ආයතනය, කාර්මික සංවර්ධන මණ්ඩලය, විදුලි සංදේශ නියාමන කොමිසම, කාර්මික තාක්ෂණ ආයතනය
- (2) දේශීය ආදායම් දෙපාර්තමේන්තුව, පාරිභෝගික කටයුතු පිළිබඳ අධිකාරිය, ශ්‍රී ලංකා රක්ෂණ සංස්ථාව, ශ්‍රී ලංකා ප්‍රමිති ආයතනය
- (3) මිනුම් ඒකක හා ප්‍රමිති සේවා දෙපාර්තමේන්තුව, ශ්‍රී ලංකා රක්ෂණ සංස්ථාව, පාරිභෝගික කටයුතු පිළිබඳ අධිකාරිය, කාර්මික තාක්ෂණ ආයතනය
- (4) ශ්‍රී ලංකා ප්‍රමිති ආයතනය, ශ්‍රී ලංකා රක්ෂණ සංස්ථාව, විදුලි සංදේශ නියාමන කොමිසම, කාර්මික සංවර්ධන මණ්ඩලය
- (5) මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය, ශ්‍රී ලංකා ප්‍රමිති ආයතනය, මිනුම් ඒකක හා ප්‍රමිති සේවා දෙපාර්තමේන්තුව, විදුලි සංදේශ නියාමන කොමිසම (.....)

10. තම මිතුරෙකුට ලබා දී තිබූ ණය මුදලකින් කොටසක් අශේන්ට ආපසු ලැබුණු අතර, ඔහු එයින් රු. 80,000ක් වටිනා පරිගණක යන්ත්‍රයක් මිල දී ගෙන ඉතිරිය බැංකුවේ තැන්පත් කළේ ය. මෙම සිද්ධියට අනුව මුදලින් ඉටු වූ කාර්යයන් අනුපිළිවෙළින් දැක්වෙන පිළිතුර කුමක් ද?

- (1) විලම්බිත ගෙවුම් මාධ්‍යයක් වීම, වටිනාකමේ මිම්මක් වීම, හුවමාරු මාධ්‍යයක් වීම, වටිනාකමේ සන්නිධියක් වීම
- (2) වටිනාකමේ මිම්මක් වීම, හුවමාරු මාධ්‍යයක් වීම, විලම්බිත ගෙවුම් මාධ්‍යයක් වීම, වටිනාකමේ සන්නිධියක් වීම
- (3) වටිනාකමේ සන්නිධියක් වීම, හුවමාරු මාධ්‍යයක් වීම, විලම්බිත ගෙවුම් මාධ්‍යයක් වීම, වටිනාකමේ මිම්මක් වීම
- (4) විලම්බිත ගෙවුම් මාධ්‍යයක් වීම, වටිනාකමේ සන්නිධියක් වීම, වටිනාකමේ මිම්මක් වීම, හුවමාරු මාධ්‍යයක් වීම
- (5) වටිනාකමේ සන්නිධියක් වීම, වටිනාකමේ මිම්මක් වීම, හුවමාරු මාධ්‍යයක් වීම හා විලම්බිත ගෙවුම් මාධ්‍යයක් වීම (.....)

11. නිවන්ත ප්‍රනාන්දු මින්නේරිය මහජන බැංකුවේ ජංගම ගිණුම් හිමියෙකු වන අතර, කේෂන් පෙරේරා ලංකා බැංකුවේ මාතර ශාඛාවේ ජංගම ගිණුම් හිමියෙකි. නිවන්ත විසින් කේෂන් වෙත රු. 60,000 ක රේඛිත වෙක්පතක් නිකුත් කර ඇති අතර, කේෂන් එම වෙක්පත තම බැංකු ගිණුමේ තැන්පත් කිරීමට භාරදුන් විට බැංකුව විසින් රේඛනයට අදාළ ගැටළුවක් හේතුවෙන් එය පිළිගත නොහැකි බව පවසා එම වෙක්පත ප්‍රතික්ෂේප කරන ලදී. එම වෙක්පත රේඛනය කර තිබූ ආකාරය දැක්වෙන වරණය තෝරන්න.

- (1)
- (2)
- (3)
- (4)
- (5)
- (.....)

12. සිතූම් සතු ලක්ෂ 50ක නිවස සඳහා රක්ෂණ ආවරණයක් ලබාගෙන ඇත. පසුගිය කාලයේ දී ඇති වූ ගවතුරෙන් ඔහුගේ නිවසට හානි සිදු වූ අතර ඒ සඳහා ඔහු රක්ෂණ වන්දි ඉල්ලා සිටිය ද වන්දි ගෙවීම රක්ෂණ ආයතනය විසින් ප්‍රතික්ෂේප කර ඇත. එසේ ප්‍රතික්ෂේප කිරීමට අදාළ රක්ෂණ මූලධර්මය වන්නේ,

(1) උපරිම විශ්වාසයයි. (2) රක්ෂණ හිමිකමයි.

(3) හානිපූරණයයි. (4) ආසන්නතම හේතුවයි.

(5) ආදේශනයයි. (.....)

13. විද්‍යුත් මාධ්‍ය හරහා භාණ්ඩ වෙළෙඳාමේ දී එයට ආවේණික වූ අවාසියක් ලෙස සැලකිය හැක්කේ,

(1) මිල අධික වීම ය. (2) වංචාවීමට ඇති ඉඩකඩ වැඩි වීම ය.

(3) භෞතිකව පරීක්ෂා කළ නොහැකි වීම ය. (4) ආපසු භාරදීමට අපහසු වීම ය.

(5) කලින් මුදල් ගෙවීමට සිදුවීම ය. (.....)

14. විදේශ වෙළෙඳාමේ දී භාවිත වන ලියවිලි කිහිපයක් X තීරුවේ ද ඒවායේ අවශ්‍යතා Y තීරුවේ ද දැක්වේ.

X	Y
(i) ආනයන සටහන්කරය	A - අපනයනකරුගෙන් භාණ්ඩ ඇණවුම් කිරීමට ආනයනකරුට අවශ්‍ය වේ.
(ii) වේදිකා කුවතාන්සිය	B - දූෂ්‍ය නෞභාර පත්‍රයක් වෙනුවට පාරිශුද්ධ නෞභාර පත්‍රයක් ලබා ගැනීමට අපනයනකරුට අවශ්‍ය වේ.
(iii) හානි රක්ෂණ ලිපිය	C - ආනයනකරු වෙනුවෙන් වරායට ලැබී ඇති භාණ්ඩ පිළිබඳ අයිතිය ප්‍රකාශ කිරීමට ආනයනකරුට අවශ්‍ය වේ.
(iv) ඉන්ඩෙන්ට්ටුව	D - රේගුවට භාණ්ඩ භාරදුන් බවට තහවුරු කිරීමට අපනයනකරුට අවශ්‍ය වේ.

X තීරුවේ දැක්වෙන ලියවිලි හා Y තීරුවේ දැක්වෙන අවශ්‍යතා නිවැරදි ව අනුපිළිවෙළින් ගළපා ඇති පිළිතුර තෝරන්න.

(1) B, C, D, A (2) C, D, A, B

(3) C, D, B, A (4) D, A, B, C

(5) D, B, C, A (.....)

15. ප්‍රධානියා වෙනුවෙන් ණයට භාණ්ඩ විකිණීම සිදුකර එම ණය මුදල ආපසු එකතු කර දීම සඳහා වගකීම භාරගනු ලබන්නේ,

(1) කැපකරු නියෝජිතයා ය. (2) සාධ්‍යකයා ය.

(3) වෙන්දේසිකරු ය. (4) කොමිස් නියෝජිතයා ය.

(5) තැරැව්කරු ය. (.....)

16. පහත වගුවේ X තීරුවෙහි කළමනාකරණ මට්ටම් ද Y තීරුවෙහි කළමනාකරණ තනතුරු නාමයන් ද දැක්වේ.

X	Y
A - අග්‍ර කළමනාකරු	1 - සුපරීක්ෂක
B - මධ්‍ය කළමනාකරු	2 - මූල්‍ය කළමනාකරු
C - පළමු පෙළ කළමනාකරු	3 - මානව සම්පත් කළමනාකරු
	4 - වැඩ මූලික
	5 - ප්‍රධාන විධායක කළමනාකරු
	6 - සාමාන්‍යාධිකාරී

කළමනාකරණ මට්ටම් හා ඊට අදාළ කළමනාකරණ තනතුරු නාම නිවැරදි ව පිළිවෙළින් ගලපා ඇති වරණය තෝරන්න.

- (1) A - 1, 4   B - 2, 3   C - 5, 6
  - (2) A - 5, 6   B - 2, 3   C - 1, 4
  - (3) A - 4, 6   B - 2, 5   C - 1, 3
  - (4) A - 5, 6   B - 3, 4   C - 1, 2
  - (5) A - 3, 5   B - 2, 6   C - 1, 4
- (.....)

17. සංකල්පනාත්මක කුසලතා පිළිබඳ වඩාත් නිවැරදි ප්‍රකාශය තෝරන්න.

- (1) නව අදහස් විශ්ලේෂණය කිරීමේ, ගැටලු විසඳීමේ හා අන් අය සමග සහයෝගයෙන් කටයුතු කිරීමේ හැකියාව හා තීක්ෂණව සිතීමේ හැකියාවයි.
  - (2) අභ්‍යන්තර හා බාහිර පරිසරය පිළිබඳ ව අවබෝධය හා ගැටලු තේරුම් ගැනීමේ හා විසඳීමේ හැකියාවයි.
  - (3) සංවිධානයක පරිසරය පිළිබඳ අවබෝධය, ගැටළු තේරුම් ගැනීමේ හා විසඳීමේ හැකියාව, දුරදර්ශීය හා තීක්ෂණව සිතීමේ හැකියාවයි.
  - (4) සංවිධාන පරිසරය පිළිබඳ ව අවබෝධය, ගැටළු තේරුම් ගැනීමේ හා විසඳීමේ හැකියාව, දුරදර්ශීයව හා කාර්යයන් කිරීමේ හැකියාවයි.
  - (5) ගැටළු තේරුම් ගැනීමේ හා විසඳීමේ හැකියාව, සේවක සහයෝගීතාව සහ යම් කාර්යයක් කිරීමට පැවතිය යුතු සුවිශේෂ දැනුම, පලපුරුද්ද හා හැකියාවයි.
- (.....)

18. පහත වගුවේ X තීරුව මගින් නිෂ්පාදන ක්‍රම ද Y තීරුව මගින් එම නිෂ්පාදන සඳහා නිදසුන් ද දැක්වේ.

X	Y
A - කාර්ය	1 - මනාලියකගේ මිම්මට අනුව මංගල ඇඳුමක් මැසීම
B - කාණ්ඩ	2 - යුධ හමුදාවට නිල ඇඳුම් මැසීම
C - ප්‍රවාහ	3 - ඇණවුමකට අනුව නිවාස සැලසුමක් ඇඳීම
	4 - පාසලක ශිෂ්‍ය නායක කණ්ඩායම සඳහා පදක්කම් සෑදීම
	5 - ජෑම් නිෂ්පාදන ආයතනයක් සිනි රහිත ජෑම් වර්ගයක් වෙළෙඳපොළට ඉදිරිපත් කිරීම සඳහා නිපදවීම
	6 - වොක්ලට් නිෂ්පාදන ආයතනයක් අපනයනය සඳහා වොක්ලට් නිපදවීම

නිෂ්පාදන ක්‍රම හා ඊට අදාළ නිදසුන් නිවැරදිව ගලපා ඇති කාණ්ඩය තෝරන්න.

- (1) A - 1, 2   B - 3, 4   C - 5, 6
  - (2) A - 1, 3   B - 2, 4   C - 5, 6
  - (3) A - 1, 4   B - 3, 5   C - 2, 6
  - (4) A - 3, 4   B - 5, 6   C - 1, 2
  - (5) A - 5, 6   B - 1, 2   C - 3, 4
- (.....)

19. නිෂ්පාදන ආයතනයක කිසියම් භාණ්ඩයක නිෂ්පාදනයට අදාළ තොරතුරු පහත දැක්වේ.
- ඒකකයක ස්ථාවර පිරිවැය - රු. 50
 මුළු විචල්‍ය පිරිවැය - රු. 100 000
 අපේක්ෂිත නිෂ්පාදන ඒකක - 1000

මෙම නිෂ්පාදන ආයතනය නිෂ්පාදන පිරිවැයට රු. 50 ක ලාභයක් එකතු කර මිල නියම කිරීමට අපේක්ෂා කරයි. මෙහි සමච්ඡේද ලක්ෂයට අදාළ නිෂ්පාදන ඒකක ගණන

- (1) 100 කි. (2) 200 කි. (3) 500 කි.
 (4) 1 000 කි. (5) 2 000 කි. (.....)

20. අලෙවිකරණ දර්ශනයේ විකාශනයට අදාළ සංකල්ප පිළිබඳ ව නිවැරදි පිළිතුර තෝරන්න.

- (1) භාණ්ඩ හා සේවාවල ගුණත්වය පිළිබඳ ව අවධානය යොමු නොකරන අතර නිෂ්පාදන ධාරිතාව ඉහළ නැංවීම කෙරෙහි පමණක් උනන්දු වීම නිෂ්පාදන සංකල්පය වේ.
 (2) උසස් ගුණාත්මක භාණ්ඩ නිපදවා සාධාරණ මිලකට වෙළෙඳපොළට සැපයීම මගින් පමණක් ඒවාට ඉල්ලුමක් ඇතිවීම අලෙවිකරණ සංකල්පයයි.
 (3) පාරිභෝගික අවශ්‍යතා හා චුළුමනා පිළිබඳ දැඩි අවධානයක් යොමු කරමින් විවිධ විකුණුම් ප්‍රවර්ධන ක්‍රම අනුගමනය කිරීමෙන් ඉල්ලුම වැඩි කරගත හැකි වීම නිෂ්පාදන සංකල්පයයි.
 (4) අලෙවිකළ හැකි භාණ්ඩ නිෂ්පාදනය කරනවා වෙනුවට නිෂ්පාදනය කළ හැකි භාණ්ඩ නිපදවා අලෙවිකිරීම විකුණුම් සංකල්පයයි.
 (5) කෙටිකාලීනව අලෙවිකරණ උපක්‍රම භාවිත කරමින් කෙටිකාලීනව ගනුදෙනුකරුවන්ට වටිනාකමක් ලබාදීම සමාජීය අලෙවිකරණ සංකල්පයයි. (.....)

21. සාකච්ඡාවාදී අලෙවිකරණ සංකල්පයෙහි ප්‍රධාන කොටස් X තීරුවේ ද, එම කොටස් මගින් අවධානය යොමු කරන අංග Y තීරුවේ ද දැක්වේ.

X	Y
(i) සම්බන්ධතා අලෙවිකරණය	A - ආයතනයේ සියලු ම සේවකයින්
(ii) සමෝධානික අලෙවිකරණය	B - සමාජය හා පරිසරය
(iii) අභ්‍යන්තර අලෙවිකරණය	C - ඇල්මැති පාර්ශ්ව
(iv) කාර්යසාධන අලෙවිකරණය	D - අලෙවිකරණ මිශ්‍රය

X තීරුවේ සඳහන් අලෙවිකරණ සංකල්ප Y තීරුවේ සඳහන් අංග සමග නිවැරදි ව අනුපිළිවෙලින් ගළපා ඇති පිළිතුර තෝරන්න.

- (1) A , B, C, D (2) B, C, A, D (3) B, C, D, A
 (4) C, A, D, B (5) C, D, A, B (.....)

22. ව්‍යාපාරයක මූල්‍ය සම්පාදන මාර්ග කිහිපයක් පහත දැක්වේ.

- A - රඳවාගත් ලාභ B - කොටස් නිකුතුව
 C - ණයකර නිකුතුව D - ක්ෂය වෙන් කිරීම
 E - කල්බදු

ඉහත සඳහන් මූල්‍ය සම්පාදන මාර්ග අතුරින් අභ්‍යන්තර මෙන් ම සෘජු මූල්‍ය සම්පාදන මාර්ග වනුයේ,

- (1) A හා B ය. (2) A හා D ය. (3) B හා C ය.
 (4) B හා E ය. (5) D හා E ය. (.....)

23. ශ්‍රී ලංකාවේ මූල්‍ය පද්ධතියේ සංයුතිය නිවැරදි ව දැක්වෙන පිළිතුර තෝරන්න.
- (1) වාණිජ බැංකු, භාණ්ඩාගාර බිල්පත්, තත්කාලීන දළ පියවුම් පද්ධතිය, මුදල් වෙළෙඳපොළ, ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව
  - (2) මූල්‍ය උපකරණ, මූල්‍ය ආයතන, මුදල් වෙළෙඳපොළ, ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව, තත්කාලීන දළ පියවුම් පද්ධතිය
  - (3) මූල්‍ය ආයතන, මූල්‍ය යටිතල පහසුකම්, මූල්‍ය උපකරණ, මූල්‍ය වෙළෙඳපොළ, ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව
  - (4) ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව, වාණිජ බැංකු, විශේෂිත බැංකු, මූල්‍ය සමාගම්, මූල්‍ය උපකරණ
  - (5) මූල්‍ය උපකරණ, මූල්‍ය ආයතන, තත්කාලීන දළ පියවුම් පද්ධතිය, මුදල් වෙළෙඳපොළ, ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව (.....)

24. කොළඹ කොටස් හුවමාරුවෙහි ගනුදෙනු වන මූල්‍ය උපකරණ නිවැරදි ව අන්තර්ගත වන පිළිතුර කුමක් ද?
- (1) සාමාන්‍ය කොටස්, වරණීය කොටස්, කොටස් බලපත්‍ර, ඒකකභාර
  - (2) සාංගමික ණයකර, වාණිජ පත්‍රිකා, සාමාන්‍ය කොටස්, කොටස් බලපත්‍ර
  - (3) භාණ්ඩාගාර බිල්පත්, ඒකකභාර, සාමාන්‍ය කොටස්, වරණීය කොටස්
  - (4) භාණ්ඩාගාර බැඳුම්කර, කොටස් බලපත්‍ර, වරණීය කොටස්, සාමාන්‍ය කොටස්
  - (5) සාමාන්‍ය කොටස්, සාංගමික ණයකර, තැන්පත් සහතික, වාණිජ පත්‍රිකා (.....)

25. රැකියා විශ්ලේෂණයේ දී අවධානය යොමු කරන කරුණු කිහිපයක් පහත දැක්වේ.
A - අධ්‍යාපන සුදුසුකම්	B - සේවා කාලය
C - වෘත්තීය සුදුසුකම්	D - කාර්යය, යුතුකම් හා වගකීම්
E - පුහුණුව හා පළපුරුද්ද	F - සුපරීක්ෂණය හා ඇගයීම් ක්‍රියාපටිපාටිය
G - සේවා දෙපාර්තමේන්තුව	H - වගකිව යුතු නිලධාරියා

- ඉහත කරුණු අතුරින් රැකියා විස්තරයේ දැක්වෙන කරුණු පමණක් ඇතුළත් පිළිතුර තෝරන්න.
- (1) A, B, C, D, H
  - (2) A, D, E, F, H
  - (3) B, C, E, F, G
  - (4) B, D, E, F, G
  - (5) B, D, F, G, H (.....)

26. ඇගයීමේ නිෂ්පාදන ආයතනයක මානව සම්පත් කළමනාකරණ අංශය තම ආයතනයේ රැකියා ඇබැරිතු කිහිපයක් තිබෙන බව හඳුනාගෙන ඇත. ඒ සඳහා සේවකයින් ආකර්ෂණය හා තෝරා ගැනීමේ දී ආයතනය විසින් අනුගමනය කළ යුතු පියවර කිහිපයක් පහත දැක්වේ.
- A - ඉල්ලුම්කරුවන්ගේ කෙටි ලැයිස්තුවක් පිළියෙල කිරීම
  - B - රැකියා විස්තරය පිළියෙල කිරීම
  - C - රැකියා දැන්වීම් පිළියෙල කිරීම
  - D - සම්මුඛ පරීක්ෂණය පැවැත්වීම
  - E - රැකියා පිරිවිතර පිළියෙල කිරීම

- ඉහත දැක්වෙන පියවර අනුපිළිවෙලින් නිවැරදි ව දක්වා ඇති පිළිතුර තෝරන්න.
- (1) A, B, E, C, D
  - (2) A, C, E, B, D
  - (3) B, C, E, D, A
  - (4) B, E, C, A, D
  - (5) C, B, E, A, D (.....)

27. දත්ත තොරතුරු බවට පත් කිරීමේ උපාංගයක් නොවන්නේ,
- (1) ආදානයයි.
  - (2) වර්ගීකරණයයි.
  - (3) ගබඩාකිරීමයි.
  - (4) ප්‍රතිදානයයි.
  - (5) ප්‍රතිපෝෂණයයි. (.....)

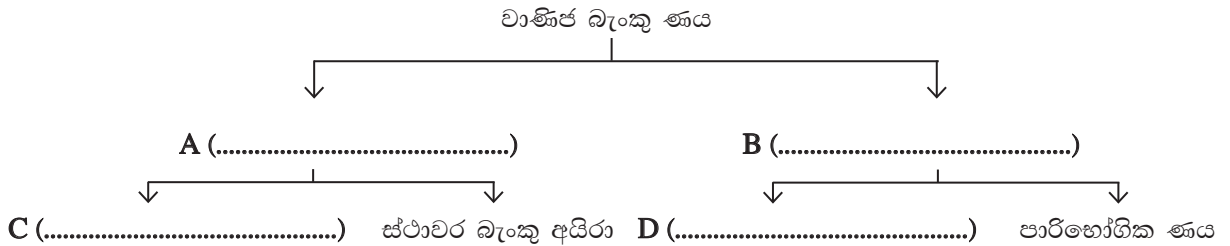

33. ව්‍යාපාර සංවිධාන වර්ග පිළිබඳ ව පහත දැක්වෙන ප්‍රකාශවල සත්‍ය/අසත්‍ය බව ඉදිරියෙන් ඇති හිස්තැනෙහි සඳහන් කරන්න.

- A - හවුල් ව්‍යාපාරයක හවුල්කරුවන් අතර ගිවිසුමක් තිබීම අනිවාර්ය වේ. ....
- B - ඕනෑ ම සංස්ථාපිත සමාගමකට ප්‍රසිද්ධියේ කොටස් නිකුත් කිරීමෙන් ප්‍රාග්ධනය සපයා ගත හැකි ය. ....
- C - කේවල ස්වාමී ව්‍යාපාර 1918 අංක 06 දරන ව්‍යාපාර නාම ආඥාපනත යටතේ ලියාපදිංචි කිරීම අනිවාර්ය වේ. ....
- D - 2007 අංක 07 දරන සමාගම් පනත යටතේ ලියාපදිංචි කළ අක්වෙරළ සමාගමකට ශ්‍රී ලංකාව තුළ ව්‍යාපාර කටයුතු කිරීමට අවසර නැත. ....

34. වාණිජ බැංකු ණය ආශ්‍රිත සේවා වර්ගීකරණය පිළිබඳ පහත සටහනෙහි හිස්තැන්වලට සුදුසු වචන යොදා සම්පූර්ණ කරන්න.

35. සැපයුම්කරුවන්ගෙන් අමුද්‍රව්‍ය මිල දී ගැනීමේ සිට නිෂ්පාදනය කර, නිෂ්පාදනය අවසාන පාරිභෝගිකයා තෙක් සැපයීම දක්වා වූ ප්‍රවාහන හා සැපයුම් සේවා (Logistics) පද්ධතියක වලනයන් දැක්වෙන පහත ගැලීම් සටහනේ හිස්තැන්වලට සුදුසු වචන යොදා සම්පූර්ණ කරන්න.

A - සැපයුම්කරු → B-..... → C-..... → D-.....
 → E-.....

36. (අ) තීරු බදු නිදහස් කර ගැනීමේ අරමුණින් ඇමරිකා එක්සත් ජනපදය, කැනඩාව හා මෙක්සිකෝව යන රටවල් විසින් ..... ගිවිසුම ඇති කර ගන්නා ලදී.

(ආ) සංවිධානයක ඉලක්ක සඵලදායීව ළඟාකර ගැනීම සඳහා වෙන් වෙන් වූ අංශ/දෙපාර්තමේන්තුවල කාර්යයන්, පරමාර්ථ සමග සමෝධානිත ක්‍රියාවලිය ..... ලෙස හැඳින්වේ.

37. (අ) තොග මට්ටම් ගණනය කිරීමේ දී කාලච්ඡේදයකට අදාළ ද්‍රව්‍ය පරිභෝජනය මෙන් ම යළි ඇනවුම් ..... හා ..... සැලකිල්ලට ගත යුතු වේ.

(ආ) අවම තොග මට්ටම ..... ලෙස හැඳින්වෙන අතර තොග සම්බන්ධ මුළු පිරිවැය අවම වන පරිදි වරකට ඇණවුම් කළයුතු තොග ඒකක ප්‍රමාණය ..... ලෙස ද හඳුන්වයි.

38. (අ) ව්‍යාපාරයක් සිය නිෂ්පාදන මිල කිරීමේ දී මූලික වශයෙන් සලකා බලන සාධක වන්නේ වෙළෙඳපොළ තරගකාරීත්වය, ... හා ..... ය.

(ආ) ව්‍යාපාරයක මූල්‍ය තත්ත්ව විස්තරයෙහි දැක්වෙන තොරතුරු කිහිපයක් පහත දැක්වේ.

- (1) වර්ෂය අවසාන භාණ්ඩ තොගය හා ණයගැතියෝ පිළිවෙලින් රු. 30,000, රු. 20,000
- (2) කලින් ගෙවූ වියදම් රු. 10,000
- (3) අවසාන මුදල් ශේෂය රු. 20,000
- (4) ණයහිමියෝ රු. 40,000

මෙම ව්‍යාපාරයේ ශුද්ධ කාරක ප්‍රාග්ධනය ..... වන අතර ඝෂණික අනුපාතය ..... වේ.

39. (අ) ශ්‍රම පිරිවැටුම හා ශ්‍රම ඵලදායිතාව ගණනය කෙරෙන සූත්‍ර පිළිවෙළින් පහත දැක්වේ. ඒවායේ හිස්තැනට සුදුසු වචන ලියන්න.

$$\text{ශ්‍රම පිරිවැටුම} = \frac{\text{කාලච්ඡේදයක ඉවත් වූ සේවකයින් ගණන}}{\dots\dots\dots} \times 100$$

$$\text{ශ්‍රම ඵලදායිතාව} = \frac{\dots\dots\dots}{\text{සේවක සංඛ්‍යාව}}$$

(ආ) මානව සම්පත් කළමනාකරණයේ දී සේවකයින් වලනය කළහැකි ක්‍රම දෙකක් .....
 ..... හා ..... ලෙස දැක්විය හැකි ය.

40. (අ) ව්‍යාපාර අදහස් සියල්ල අතුරින් යෝග්‍ය ව්‍යාපාර අදහස් හඳුනා ගැනීම සඳහා ..... විශ්ලේෂණය ද, ව්‍යවසායකයාට වඩාත් ම ප්‍රතිලාභ ලබාදෙන ව්‍යාපාර අදහස තෝරා ගැනීම සඳහා ..... විශ්ලේෂණය ද සිදු කරයි.

(ආ) ව්‍යාපාරයක ඇති විවිධ කාර්ය, තනතුරු හා අංශ අතර පවත්නා සම්බන්ධතා රටාව සංවිධාන ..... ලෙස හැඳින්වෙන අතර මෙය රූප සටහනක් ලෙස ඉදිරිපත් කිරීම සංවිධාන ..... ලෙස හැඳින්වේ.

• ප්‍රශ්න අංක 41 සිට 50 දක්වා ප්‍රශ්නවලට නිශ්චිත පිළිතුරු සපයන්න.

41. වරලත් ව්‍යාපාර පිළිබඳ ප්‍රකාශ දෙකක් පහත දැක්වේ.

- A ආයතනය - වරලත්හිමියාගේ වෙළෙඳ ලකුණ සහිත භාණ්ඩ ඔහුගෙන් මිලට ගෙන නැවත විකුණයි.
- B ආයතනය - වරලත්හිමියාගේ වෙළෙඳ ලකුණ යටතේ භාණ්ඩ නිෂ්පාදනය කර බෙදා හරියි.

ඉහත ව්‍යාපාර ආයතන අයත් වන වරලත් ව්‍යාපාර ක්‍රමය සඳහන් කර, A හා B ආයතන සඳහා ශ්‍රී ලංකාව තුළින් නිදසුන බැගින් සඳහන් කරන්න.

ව්‍යාපාර ආයතනය	ව්‍යාපාර ක්‍රමය	නිදසුන
A ආයතනය	.....	.....
B ආයතනය	.....	.....

42. පහත දැක්වෙන්නේ ව්‍යවසායකත්වයේ නවීන ප්‍රවණතා පිළිබඳ හැඳින්වීම් කිහිපයකි. මේවා අයත් වන ව්‍යවසායකත්ව ප්‍රවණතා නම් කරන්න.

1. සමාජ මෙහෙවරක් කිරීමේ අරමුණින් සිදුකෙරෙන නවෝත්පාදන .....
2. පරිසරය සුරැකීම හර සංකල්පය කරගත් ව්‍යවසායකත්වය .....
3. විවිධ රටවල ජාතීන් හා සංස්කෘතීන් අතර වෙනස්කම් හඳුනා ගැනීම තුළින් අවස්ථා සම්පාදනය .....
4. ආයතනයක් තුළ කටයුතු කිරීම තුළින් ඇතිවන නිර්මාණශීලීත්වය .....

43. අන්තර්ජාතික වෙළෙඳාමේ දී නිදහස් වෙළෙඳාමට බලපාන තීරුබදු නොවන බාධා හතරක් නම් කරන්න.

1. ....
2. ....
3. ....
4. ....

44. හෙතරි මින්ස්බර්ග්ගේ වර්ගීකරණයට අනුව කළමනාකරුවෙකුට අදාළ තීරණ භූමිකාවෙහි උපභූමිකා හතර නම් කරන්න.

1. ....
2. ....
3. ....
4. ....

45. සංවිධානයක ඵලදායීතාව වර්ධනය කරගැනීම සඳහා යොදා ගනු ලබන නව තාක්ෂණික ක්‍රම හතරක් සඳහන් කරන්න.

1. ....
2. ....
3. ....
4. ....

46. ආයතනයක නිෂ්පාදිත මිශ්‍රය සමන්විත වන අංග පහත දක්වා ඇත. ඒවා ඉදිරියෙන් ඒ එකිනෙකෙහි අදහස දක්වන්න.

1. පළල .....
2. දිග .....
3. ගැඹුර .....
4. සංගතභාවය .....

47. පහත දැක්වෙන රූපවලින් පිළිබිඹු වන මුදල් වර්ග නම් කරන්න.

<p>1. </p> <p>.....</p>	<p>2. </p> <p>.....</p>
<p>3. </p> <p>.....</p>	<p>4. </p> <p>.....</p>

48. ආයතනයකට සේවකයින් බඳවා ගැනීමේ දී ඔවුන්ව බාහිරින් ආකර්ෂණය කර ගැනීම සඳහා යොදා ගන්නා ක්‍රම හතරක් නම් කරන්න.

1. ....
2. ....
3. ....
4. ....

49. දත්ත සැකසීමේ දී භාවිත කරන තාක්ෂණය වර්ග කළ හැකි ආකාර හතර නම් කරන්න.

1. ....
2. ....
3. ....
4. ....

50. ව්‍යාපාර සැලැස්මක, මූල්‍ය සැලැස්මෙහි ඇති ආදායම් ප්‍රකාශයෙහි ඇතුළත් විය යුතු කරුණු හතරක් සඳහන් කරන්න.

1. ....
2. ....
3. ....
4. ....

* * *

(32) ව්‍යාපාර අධ්‍යයනය

II පත්‍රය

සැලකිය යුතුයි :

* එක් කොටසකින් අවම වශයෙන් ප්‍රශ්න දෙක බැගින්වත් තෝරාගෙන, ප්‍රශ්න පහකට පිළිතුරු සපයන්න.

I කොටස

1. පහත සිද්ධිය ඇසුරෙන් (i) හා (ii) කොටස්වලට පිළිතුරු සපයන්න.

රෝසා, මල්වෘතේ පිහිටි තම ගොඩනැගිල්ලක ‘රෝසා ෆෘට්ස්’ නමින් ආයතනයක් පවත්වා ගෙන යමින් එහි පළතුරු තොග රැස්කර, වෙළෙඳසැල් වෙත වාහන මගින් බෙදාහැරීම සිදු කරන අතර, ‘රෝසා මික්ස්’ නමින් රඹුටන්වලින් රසවත් බීම පානයක් ද වෙළෙඳපොළට ඉදිරිපත් කරයි. මෙම ව්‍යාපාරයේ විශේෂ හැකියා සහිත සේවකයින් දහ දෙනෙකු සේවයේ නිරත වන අතර අන්තර්ජාලය භාවිතයෙන් වෙළෙඳපොළ මෙන් ම නව නිෂ්පාදන ක්‍රම ගැන ද නිරන්තරයෙන් සොයා බැලීම සිදු කරයි.

- (i) (අ) මෙම සිද්ධියේ සඳහන් නිෂ්පාදිත, භාණ්ඩ හා සේවා ලෙස වෙන් කර දක්වන්න. (ලකුණු 04 යි.)
- (ආ) ඉහත සිද්ධියට අදාළ ව්‍යාපාරය, ව්‍යාපාර වර්ගීකරණ පදනම් හතරක් අනුව වර්ග කර දක්වන්න. (ලකුණු 04 යි.)
- (ii) රෝසා ෆෘට්ස් ආයතනයේ ‘රෝසා මික්ස්’ නිෂ්පාදිතයට අදාළ ව්‍යාපාර ක්‍රියාවලිය, යෙදවුම් නිමැවුම් සටහනක් මගින් සවිස්තරාත්මකව පෙන්වුම් කරන්න. (ලකුණු 04 යි.)
- (iii) පෞද්ගලික රෝහලක ඇල්මැනි පාර්ශව හතරක් සඳහන් කර, එක් එක් පාර්ශව එසේ ඇල්ම දැක්වීමට හේතු දෙක බැගින් සඳහන් කරන්න. (ලකුණු 04 යි.)
- (iv) (අ) “ශ්‍රී ලංකාවේ මහාමාර්ග අනතුරු සංඛ්‍යාව දිනෙන් දින සීඝ්‍රයෙන් ඉහළ යන බව වාර්තා වේ. එයට එක් ප්‍රධාන හේතුවක් වන්නේ රියදුරන්ගේ නොසැලකිලිමත්කම නිසා සිදුකරන වැරදි ක්‍රියා බව අනාවරණය වේ.” ඔබ පෞද්ගලික ප්‍රවාහන සේවා ආයතනයක හිමිකරු නම්, මෙම තත්ත්වය මඟ හරවා ගැනීම සඳහා ඔබේ රියදුරන් වෙනුවෙන් සකස් කරන ආවාරධර්ම පද්ධතියක ඇතුළත් කළයුතු ආවාරධර්ම හතරක් ලියන්න. (ලකුණු 02 යි.)
- (ආ) ආර්ථික තිරසර සංවර්ධනය සඳහා ව්‍යාපාරයකට ගත හැකි ක්‍රියාමාර්ග හතරක් සඳහන් කරන්න. (ලකුණු 02 යි.)
- (v) ‘එක්සලන්ට්’ ආයතනය වෙත ගිය රඟ්මි එහි සේවකයකු විසින් ගුණත්වයෙන් උසස් වර්ගයක් ලෙස හඳුන්වා දුන් විදුලි කේතලයක් මිල දී ගන්නා ය. ඒ සඳහා ලබාදුන් වගකීම් කාලසීමාව තුළ දී එහි විදුලි කාන්දුවීමක් හා ඒ හේතුවෙන් එය ක්‍රියාවිරහිතවීමක් සිදුවිය. රඟ්මි මේ බව එක්සලන්ට් ආයතනයට දැනුම්දුන් නමුත් එයට සාධාරණ විසඳුමක් නොලැබුණි.
- (අ) රඟ්මිට මේ පිළිබඳ සාධාරණ විසඳුමක් ලබාගැනීමට දැනුම්දිය යුතු ආයතනය කුමක් ද? (ලකුණු 01 යි.)
- (ආ) ඉහත සිද්ධිය තුළ එක්සලන්ට් ආයතනය විසින් කඩකර තිබෙන පාරිභෝගික අයිතිවාසිකම් දෙක සඳහන් කර, පාරිභෝගික අයිතිවාසිකම් ආරක්‍ෂා කර ගැනීමට පාරිභෝගිකයෙකු ඉටුකළ යුතු වගකීම් හතරක් ද සඳහන් කරන්න. (ලකුණු 03 යි.)

(මුළු ලකුණු 20 යි.)

2. (i) කෙටි කාලයක් විදේශ රැකියාවක නිරතව සිටි පැමිණි තරිඳු ගම්පහ නගරයේ නව ගොඩනැගිල්ලක් ඉදිකර දේශීය ධාන්‍ය පිටි බවට පත් කර, පැකට්වල අසුරා අලෙවි කිරීම සඳහා ‘සියරට’ නමින් ව්‍යාපාරයක් ආරම්භ කිරීමට අදහස් කරයි.

- (අ) මෙම කාර්ය සිදු කිරීම සඳහා තරිඳු විසින් ලබාගත යුතු ලියවිලි හෝ බලපත්‍ර දෙකක් සඳහන් කර, ඒවා ලබාගත යුතු ආයතන මොනවා දැයි සඳහන් කරන්න. (ලකුණු 02 යි.)
- (ආ) තරිඳුගේ ව්‍යාපාරයට රජයෙන් ලබාගත හැකි පහසුකම් හතරක් සඳහන් කරන්න. (ලකුණු 02 යි.)

(ii) (අ) ශ්‍රී ලංකාවේ සමූපකාර ව්‍යාපාරයේ අසාර්ථකත්වයට බලපෑ හේතු හතරක් සඳහන් කරන්න. (ලකුණු 02 යි.)

- (ආ) 'ලොව පුරා ජනප්‍රිය වරලත් ව්‍යාපාර ශ්‍රී ලංකාවේ වෙළෙඳපොළට ප්‍රවිෂ්ඨ වීමේ ප්‍රවණතාවයක් පවතී.' එවැනි ව්‍යාපාර හා සම්බන්ධ වන වරලත්ලාභියාට හිමිවන වාසි හතරක් සඳහන් කරන්න. (ලකුණු 02 යි.)
  - (iii) (අ) 'ශ්‍රී ලංකාව තුළ රාජ්‍ය අංශයේ ව්‍යාපාර විවිධ ස්වරූපයෙන් ක්‍රියාත්මක වේ.' මේවායින් රාජ්‍ය සංස්ථා හා දෙපාර්තමේන්තුවල ලක්ෂණ හතරක් සංසන්දනය කරන්න. (ලකුණු 02 යි.)
  - (ආ) පෞද්ගලික හා සමුපකාර අංශය මෙන් ම රජය විසින් ද ව්‍යාපාර කටයුතු පවත්වා ගෙන යනු ලබයි. එසේ රජය ව්‍යාපාර කටයුතුවල නියැලීමට හේතු හතරක් සඳහන් කරන්න. (ලකුණු 02 යි.)
  - (iv) (අ) "ව්‍යවසායකත්වය තුළින් ව්‍යවසායකයාට මෙන් ම රටකට, සමාජයට හා ආර්ථිකයට ප්‍රතිලාභ හිමිවේ." එවැනි සමාජයීය හා ආර්ථික ප්‍රතිලාභ හතරක් සඳහන් කරන්න. (ලකුණු 02 යි.)
  - (ආ) "රටක සංවර්ධනයේ දී වැඩි කාර්යභාරයක් ඉටුකරන්නේ ව්‍යවසායකයින් ය." ව්‍යාපාරිකයා හා ව්‍යවසායකයා අතර සැසඳීමක් කරුණු තුනක් ඔස්සේ සිදුකරමින් මෙම ප්‍රකාශය පිළිබඳ ව ඔබේ අදහස් දක්වන්න. (ලකුණු 02 යි.)
  - (v) (අ) සුළු හා මධ්‍ය පරිමාණ ව්‍යාපාර ආරම්භ කර ටික කලකින් අසාර්ථක වන අවස්ථා බොහෝ ය. එසේ අසාර්ථක වීමට බලපානු ලබන ව්‍යාපාරිකයාට පාලනය කළහැකි හා පාලනය කළ නොහැකි සාධක දෙක බැගින් දක්වන්න. (ලකුණු 02 යි.)
  - (ආ) මහා පරිමාණ හා සුළු පරිමාණ ලෙස ව්‍යාපාර වර්ග කිරීමට විවිධ නිර්ණායක විවිධ ආයතන විසින් යොදා ගනු ලබයි. එවැනි ආයතන දෙකක් නම් කර, එම එක් එක් ආයතනය විසින් යොදා ගෙන ඇති නිර්ණායකය බැගින් ඉදිරිපත් කරන්න. (ලකුණු 02 යි.)
- (මුළු ලකුණු 20 යි.)

3.

- (i) (අ) ආසන්න මුදලක ප්‍රධාන ලක්ෂණ දෙකක් සඳහන් කර, ආසන්න මුදල් සඳහා නිදසුන් දෙකක් දක්වන්න. (ලකුණු 02 යි.)
  - (ආ) වර්තමාන ලෝකය තුළ විද්‍යුත් මුදල් ජනප්‍රිය වෙමින් පැවතිය ද කාසි හා නෝට්ටුවලින් ගනුදෙනු කිරීමට බොහෝ ව්‍යාපාරිකයෝ හුරුපුරුදු වී සිටිති. ව්‍යාපාරිකයින්ට කාසි හා නෝට්ටු භාවිතයෙන් ලැබෙන වාසි මොනවා දැයි විස්තර කරන්න. (ලකුණු 02 යි.)
  - (ii) (අ) බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකුවක්, බලපත්‍රලාභී විශේෂිත බැංකුවකින් වෙනස් වන කාර්යයන් දෙක සඳහන් කරන්න. (ලකුණු 02 යි.)
  - (ආ) කෙටිකාලීන බැංකු ණයක් ලබාගැනීමට අපේක්ෂාවෙන් සිටින සුළු පරිමාණ ව්‍යාපාරික සමන්තට ඔහුගේ මිතුරකු වූ ප්‍රියන්ත පැවසුවේ බැංකු ණයට වඩා බැංකු අයිරාවක් ලබාගැනීම වාසිදායක වන බවයි. ප්‍රියන්තගේ මෙම අදහසට ඔබ එකඟ වන්නේ ද? ඔබගේ පිළිතුරට හේතු තුනක් දක්වන්න. (ලකුණු 02 යි.)
  - (iii) (අ) 'විද්‍යුත් මුදල් භාවිත කිරීමෙන් සැමවිටම ගනුදෙනුකරුට වාසි අත් වේ.' මෙම ප්‍රකාශයට ඔබ එකඟවන්නේ ද? ඔබේ පිළිතුරට හේතු තුනක් දක්වන්න. (ලකුණු 02 යි.)
  - (ආ) ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් පවත්වා ගෙන යනු ලබන ලංකා සෙට්ටල් පද්ධතිය (Lanka settle system) ව්‍යාපාර කටයුතුවල සාර්ථකත්වය සඳහා ඉවහල්වන ආකාරය විස්තර කරන්න. (ලකුණු 02 යි.)
  - (iv) (අ) ව්‍යාපාර කටයුතු කරගෙන යාමේ දී ව්‍යාපාරිකයින් විසින් වගකීම් රක්ෂණයක් ලබාගැනීම වැදගත් වේ. 'වගකීම් රක්ෂණය' යනු කුමක් දැයි හඳුන්වා දී ඒ යටතේ ලබාගත හැකි රක්ෂණ ඔප්පු දෙකක් කෙටියෙන් විස්තර කරන්න. (ලකුණු 02 යි.)
  - (ආ) රක්ෂණයට සම්බන්ධ පහත සඳහන් සංකල්ප රක්ෂිතයාට වැදගත් වන්නේ කෙසේ දැයි පැහැදිලි කරන්න.
    - (1) හානිපූරණ මූලධර්මය
    - (2) ප්‍රතිරක්ෂණය
 (ලකුණු 02 යි.)
  - (v) සඵලදායී සන්නිවේදනයක් නොමැතිව කිසිදු කාර්යයක් ඉටු කරගත නොහැකි ය. සන්නිවේදනය ව්‍යාපාර කටයුතුවල සාර්ථකත්වය සඳහා යොදා ගත හැකි අවස්ථා හතරක් නිදසුන් සහිත ව විස්තර කරන්න. (ලකුණු 04 යි.)
- (මුළු ලකුණු 20 යි.)

4. (i) (අ) ප්‍රවාහන හා සැපයුම් සේවා (Logistics) යනු කුමක් දැයි අර්ථකථනය කරන්න. (ලකුණු 02 යි.)
- (ආ) ආයතනවල ස්වරූපය හා නිෂ්පාදිතවල ස්වරූපය අනුව ප්‍රවාහන හා සැපයුම් සේවා පද්ධති විවිධ වේ. එම පද්ධතිවලින් දෙකක් විස්තර කරන්න. (ලකුණු 02 යි.)
- (ii) (අ) මහාමාර්ග පද්ධති දියුණු කිරීමට සෑම රජයක් ම විශාල වියදමක් දරයි. මහාමාර්ග පද්ධති සංවර්ධනය කිරීම, ව්‍යාපාරිකයින්ට හා පාරිභෝගිකයින්ට වැදගත් වන ආකාර දෙක බැගින් වෙන වෙන ම දක්වන්න. (ලකුණු 02 යි.)
- (ආ) “සමාජයේ වෙනස්කම් ඇතිවීමත් සමග වෙළෙඳාමේ ද විවිධ වෙනස්කම් ඇතිවිය.” සිල්ලර වෙළෙඳාමේ නව ප්‍රවණතා හතරක් සඳහන් කරන්න. (ලකුණු 02 යි.)
- (iii) ජාත්‍යන්තර සංවිධාන හා වෙළෙඳ ගිවිසුම් විදේශ වෙළෙඳාමට විවිධ බලපෑම් ඇති කරයි. මෙම බලපෑම් මගින් රටකට ඇතිවන හිතකර හා අහිතකර තත්ත්ව හතර බැගින් සඳහන් කරන්න. (ලකුණු 04 යි.)
- (iv) නිෂ්පාදිතයක් නිෂ්පාදනය කිරීමේ සිට පාරිභෝගිකයා අතට පත් කිරීම දක්වා වූ ක්‍රියාවලියේ දී බොහෝ විට අතරමැදියන්ගේ සහාය අවශ්‍ය වේ. එම ක්‍රියාවලියට සම්බන්ධ වන අතරමැදියන් නම් කර, එසේ අතරමැදියන් යොදා ගැනීමෙන් නිෂ්පාදකයින්ට හා පාරිභෝගිකයින්ට ලැබෙන වාසි තුන බැගින් වෙන වෙනම සඳහන් කරන්න. (ලකුණු 04 යි.)
- (v) පොහොර ආනයනය කර, අලෙවි කරනු ලබන ආයතනයක් තේ වගා කිරීමට අවශ්‍ය රසායනික පොහොර වර්ගයක් ආනයනය කිරීමට බලාපොරොත්තු වේ. ඒ සඳහා එම ආයතනය අනුගමනය කළයුතු ක්‍රියාපටිපාටිය අනුපිළිවෙළින් විස්තර කරන්න. (ලකුණු 04 යි.)
- (මුළු ලකුණු 20 යි.)

II කොටස

5. (i) රබර් නිෂ්පාදන ආයතනයක්, රබර් ආශ්‍රිත ගෘහ භාණ්ඩ, ක්‍රීඩා භාණ්ඩ සහ මෝටර් රථ සඳහා අවශ්‍ය අභ්‍යන්තර කොටස් නිෂ්පාදනය සිදු කර දිවයිනේ සෑම පළාතකම අලෙවි ශාඛා පවත්වාගෙන යමින් තොග හා සිල්ලර වශයෙන් අලෙවියෙහි යෙදෙයි. සියලු ම නිෂ්පාදිත සඳහා ගිණුම් කටයුතු හා ලිපි කටයුතු ප්‍රධාන කාර්යාලය මගින් පවත්වා ගෙන යයි. ලාභදායකත්වය වැඩිකර ගැනීම සඳහා ආයතනය ප්‍රතිසංවිධානය කිරීමට ඔබගේ අදහස් විමසයි. ඒ අනුව මෙම ආයතනය දෙපාර්තමේන්තුකරණය කළ හැකි විවිධ පදනම් නිදසුන් සහිතව යෝජනා කරන්න. (ලකුණු 04 යි.)
- (ii) ‘සාර්ථක සැලසුම්කරණයක් අනෙකුත් කළමනාකරණ ශ්‍රිතයන්හි සාර්ථකත්වයට අත්‍යවශ්‍ය වේ.’ මෙම ප්‍රකාශය පැහැදිලි කරන්න. (ලකුණු 04 යි.)
- (iii) ආයතනයක බොහෝ තීරණ ගනු ලබන්නේ ගැටලු විසඳීම සඳහා ය. ගනු ලබන තීරණ සාර්ථක වීම සඳහා තීරණ ගැනීමේ ක්‍රියාවලියේ දී අනුගමනය කළයුතු පියවර අනුපිළිවෙළින් පැහැදිලි කරන්න. (ලකුණු 04 යි.)
- (iv) ඔබ සේවය කරන ආයතනයට අවශ්‍ය අමුද්‍රව්‍ය මිල දී ගැනීමට සැපයුම්කරුවෙකු තෝරා ගැනීම සඳහා නිර්ණායක හතරක් ඇතුළත් ලැයිස්තුවක් සකසා, එම එක් එක් නිර්ණායකය කෙටියෙන් විස්තර කරන්න. (ලකුණු 04 යි.)
- (v) මෝටර් රථ නිෂ්පාදනය කරනු ලබන මහා පරිමාණ ආයතනයක් සඳහා ගැලපෙන පිරිසිදු සැලසුම කුමක් ද? එම පිරිසිදු සැලසුම තෝරා ගැනීමට හේතු පැහැදිලි කරන්න. (ලකුණු 04 යි.)
- (මුළු ලකුණු 20 යි.)
6. (i) එක්තරා නිෂ්පාදන ආයතනයක නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලියට යොදා ගනු ලබන අමුද්‍රව්‍ය ඉක්මණින්ම නශ්‍ය වන සුළු වේ. එමෙන්ම නිෂ්පාදිත නිපද වූ වහා ම වෙළෙඳපොළට යැවීම ආයතනයේ ප්‍රතිපත්තිය නම්, එම ආයතනය සඳහා වඩාත් සුදුසු තොග පාලන ක්‍රමය දක්වා, එම ක්‍රමයේ වාසි හා අවාසි තුන බැගින් කෙටියෙන් පැහැදිලි කරන්න. (ලකුණු 04 යි.)

- (ii) (අ) ව්‍යාපාරිකයෙකු පාසල් සිසුන් සඳහා රසකාරකවලින් තොර පෝෂ්‍යදායී පළතුරු බීමක් වෙළෙඳපොළට හඳුන්වා දීමට අදහස් කරගෙන සිටියි. ඊට සුදුසු සන්නම් නාමයක් සැකසීමේ දී අවධාරණය කළයුතු කරුණු මොනවා ද? ඔහුට එවැනි සන්නම් නාමයකින් ලැබිය හැකි වාසි මොනවා ද? (ලකුණු 02 යි.)
- (ආ) වර්තමානයේ දී නිෂ්පාදිතයක ඇසුරුම නිෂ්පාදිතයට අත්‍යවශ්‍ය සාධකයක් ව පවතී. ඇසුරුමක් සැලසුම් කිරීමේ දී සැලකිය යුතු සාධක හතරක් සඳහන් කරන්න. (ලකුණු 02 යි.)
- (iii) සෑම ව්‍යාපාර ආයතනයකටම වෙළෙඳපොළ තුළ ස්ථාපිතවීම අසීරු ය. 'වෙළෙඳපොළ තුළ ස්ථාපිතවීම' යනු කුමක් දැයි හඳුන්වා එසේ ස්ථාපිත විය හැකි ආකාර මොනවා දැයි සඳහන් කරන්න. (ලකුණු 04 යි.)
- (iv) වර්තමානයේ කාර්ය බහුල පාරිභෝගිකයින්ට, වඩා හොඳ බැංකු සේවාවක් ලබාදීමට බැංකුකරුවන් විසින් අලෙවිකරණ මිශ්‍රය කවර ලෙසකින් යොදා ගෙන තිබේ දැයි නිදසුන් සහිත ව පැහැදිලි කරන්න. (ලකුණු 04 යි.)
- (v) නව සිල්ලර වෙළෙඳසැලක් ඇරඹීමට අදහස් කරන අප්‍රේක්ෂිත මූල්‍ය සම්පාදන ගැටලුවකට මුහුණ දී සිටියි.
  - (අ) ඔහුට අරමුදල් අවශ්‍ය වන්නේ කවර කාර්යයන් සඳහා දැයි නිදසුන් සහිතව විස්තර කරන්න. (ලකුණු 02 යි.)
  - (ආ) එම අරමුදල් අවශ්‍යතා සපුරා ගැනීම සඳහා ක්‍රමයක් තෝරා ගැනීමේ දී සැලකිලිමත් විය යුතු කරුණු මොනවා දැයි සඳහන් කරන්න. (ලකුණු 02 යි.)

(මුළු ලකුණු 20 යි.)

7. (i) සීමාසහිත ජයශක්ති සමාගමෙහි ගිණුම් පොත්වලින් උපුටා ගත් දත්ත සමූහයක් පහත දැක්වේ.

2017.03.31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා

	රු.
විකුණුම්	10,000,000
විකුණුම් පිරිවැය	6,000,000
දළ ලාභය	4,000,000
වියදම්	1,000,000
කාලච්ඡේදයේ ලාභය (ශුද්ධ ලාභය)	3,000,000

2017.03.31 දිනට ගිණුම් ශේෂ:

	රු.
ඉඩම් හා ගොඩනැගිලි	25,000,000
මෝටර් රථ වාහන	5,000,000
භාණ්ඩ තොගය	2,000,000
ණයගැතියෝ	1,500,000
බැංකු ශේෂය	500,000
ණයහිමියෝ	1,000,000
2016.04.01 දිනට භාණ්ඩ තොගය	1,000,000

- (අ) ඉහත දත්ත ඇසුරෙන් පහත සඳහන් දෑ ගණනය කරන්න.

A. දළ ලාභ අනුපාතය	B. ශුද්ධ ලාභ අනුපාතය
C. ජංගම අනුපාතය	D. තොග පිරිවැටුම් අනුපාතය

 (ලකුණු 02 යි.)
- (ආ) ජයශක්ති සමාගමෙහි පහත කරුණු පිළිබඳ ව පැහැදිලි කරන්න.

A. ද්‍රවශීලතාව	
B. තොග පිරිවැටුම් ශීඝ්‍රතාව	

 (ලකුණු 02 යි.)

- (ii) සීමාසහිත වර්තන් පොදු සමාගමෙහි ලාභදායීත්වය පසුගිය වසර කිහිපයක සිට අඩුවෙමින් පවතින අතර, ලාභදායීත්වය වැඩි කර ගැනීම සඳහා ව්‍යාපාරයේ නවීකරණ කටයුතු සිදුකිරීමට රුපියල් මිලියන පහක අතිරේක ප්‍රාග්ධනයක් අවශ්‍ය බව අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් මූල්‍යකළමනාකරුට දන්වා ඇත. දැනට මෙම සමාගමෙහි අධිතෝලන තත්ත්වයක් පවතින අතර, මෙම අතිරික්ත අරමුදල් සපයා ගැනීම සඳහා සාමාන්‍ය කොටස් නිකුත් කරනවා ද නැතහොත් වරණීය කොටස් නිකුත් කරනවා ද? යන්න තීරණය කළ යුතුව ඇත. ඒ අනුව ඉහත කුමන ක්‍රමය මගින් අරමුදල් සපයා ගැනීම වඩා යෝග්‍ය වන්නේ ද? ඔබේ පිළිතුරට හේතු දක්වන්න. (ලකුණු 04 යි.)
- (iii) දැනට පවත්වා ගෙන යන ඇගයුම් නිෂ්පාදන ආයතනයක් තම නිෂ්පාදන කටයුතු පුළුල් කිරීමට තීරණය කර ඇත. නව කර්මාන්තශාලාවට අවශ්‍ය සේවක සංඛ්‍යාව සැලසුම් කිරීම ඔබට භාරව ඇත්නම් ඔබ ඒ සඳහා සැලකිල්ලට ගන්නා කරුණු මොනවා දැයි කෙටියෙන් විස්තර කරන්න. (ලකුණු 04 යි.)
- (iv) (අ) දැනට සේවක කාර්යඵල ඇගයීම කෙරෙහි වැඩි අවධානයක් යොමු වෙමින් පවතී. කාර්ය ඵල ඇගයීමකින් ආයතනයට හා සේවකයන්ට අත්වන වාසි දෙක බැගින් වෙන වෙන ම දක්වන්න. (ලකුණු 02 යි.)
 (ආ) ආයතනයක පරිගණක ක්‍රියාකරවන්නෙකු බඳවා ගැනීම සඳහා වන රැකියා පිරිවිතරයක දැක්වෙන විශේෂ කුසලතා යටතේ අඩංගු විය යුතු කුසලතා මොනවා ද? (ලකුණු 02 යි.)
- (v) දැනට සේවක පිරිවැටුම ව්‍යාපාර මුහුණ දෙනු ලබන විශාල ප්‍රශ්නයකි. සේවක පිරිවැටුම වැඩිවීමට බලපෑ හැකි කරුණු හතරක් සඳහන් කර ඊට විසඳුම් යෝජනා කරන්න. (ලකුණු 04 යි.)
 (මුළු ලකුණු 20 යි.)

- 8.**
- (i) (අ) 'තොරතුරු පද්ධතියක්' යනු කුමක් දැයි අර්ථකථනය කරන්න. (ලකුණු 02 යි.)
 (ආ) ව්‍යාපාර සංවිධානයක ක්‍රියාත්මක වන දත්ත සැකසුම් ක්‍රියාවලියක කාර්යයන් විස්තර කරන්න. (ලකුණු 02 යි.)
  - (ii) (අ) ගනුදෙනු සැකසුම් පද්ධතියක් (TPS) ව්‍යාපාර සංවිධානයක මෙහෙයුම් කළමනාකරුවන්ට ප්‍රයෝජනවත් වන්නේ කෙසේ දැයි විස්තර කරන්න. (ලකුණු 02 යි.)
 (ආ) අත්හැරූ කුමයෙන් සිදුකළ බොහෝ ව්‍යාපාර කටයුතු අද පරිගණක තාක්ෂණය භාවිතයෙන් සිදු කෙරේ. එසේ සිදුකරනු ලබන ව්‍යාපාර කටයුතු හතරක් නම් කර, ඒවාට උදාහරණ දෙක බැගින් දක්වන්න. (ලකුණු 02 යි.)
  - (iii) (අ) 'තොරතුරු' හා 'තොරතුරු තාක්ෂණය' අර්ථකථනය කරන්න. (ලකුණු 02 යි.)
 (ආ) පාරිභෝගිකයින් තම දෛනික කටයුතු සඳහා විවිධ පහසුකම් අන්තර්ජාලය තුළින් ලබාගනියි. එසේ පාරිභෝගිකයින්ට ලබාගත හැකි පහසුකම් හතරක් නිදසුන් සහිතව පැහැදිලි කරන්න. (ලකුණු 02 යි.)
  - (iv) සවින්ද සුළු පරිමාණ ව්‍යවසායකයෙකි. ඔහුගේ ව්‍යාපාරය පුළුල් කිරීමේ අරමුණින් බැංකු ණයක් ලබා ගැනීමට අපේක්ෂිත බැවින් ඒ සඳහා ඔහු ව්‍යාපාර සැලැස්මක් සකස් කිරීමට අවශ්‍ය තොරතුරු රැස් කළේ ය.
 (අ) සවින්ද විසින් ව්‍යාපාර සැලැස්මක් සකස් කිරීමේ දී එහි මූල්‍ය සැලැස්මෙහි ඇතුළත් කළ යුතු කරුණු හතරක් සඳහන් කරන්න. (ලකුණු 02 යි.)
 (ආ) සවින්ද විසින් සකස් කරන ලද ව්‍යාපාර සැලැස්මෙහි විධායක සාරාංශය ඔහු විසින් ආකර්ශණීය ලෙස සකසා තිබුණි. ආකර්ශණීය ලෙස විධායක සාරාංශය පිළියෙල කිරීමෙන් ලැබෙන ප්‍රතිලාභ මොනවා ද? (ලකුණු 02 යි.)
  - (v) (අ) ව්‍යාපාර සැලැස්මක් නොමැතිව ව්‍යාපාරයක් ආරම්භ කිරීම ඥානාන්විත ක්‍රියාවක් නොවේ. මෙම ප්‍රකාශය සනාථ කරන්න. (ලකුණු 02 යි.)
 (ආ) සුනිමල් ගඩොල් කපා විකිණීමේ ව්‍යාපාරයක් ආරම්භ කිරීමට බලාපොරොත්තුවේ. ඒ සඳහා ඔහු සකස් කළ යුතු ව්‍යාපාර සැලැස්මෙහි, අලෙවි සැලැස්මක ඇතුළත් විය යුතු කරුණු උදාහරණ සහිතව විස්තර කරන්න. (ලකුණු 02 යි.)
 (මුළු ලකුණු 20 යි.)

* * *